
SIUN SOTEN MAKSUOSUUKSIEN MÄÄRÄYTYMISTÄ KOSKEVASTA MENETTELYSTÄ

Lieksan kaupunki

Nurmeksen kaupunki

Valtimon kunta

Sähköpostiin 7.12.2018 / hallintojohtaja Johanna Tähtiö viitaten pyynnöstä tilintarkastajan kommentit Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän / Siun soten kuntakohtaisten maksuosuuksien määräytymisistä yllä olevien kuntien tilintarkastajana.

Siun soten jäsenkunnat ovat pyytäneet tilintarkastusyhteisöiltään ohjeistusta, miten maksuosuuksien tarkistamisen osalta tulisi menetellä:

- 1. Tuleeko vuoden 2018 kuntakohtaisia maksuosuuksia tarkistaa vuoden 2017 käytön mukaisen tiedon perusteella?**
- 2. Mikä toimitilin päättää kuntakohtaisten vuoden 2018 maksuosuuksien tarkistamisesta?**

1.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän perussopimuksen 24 §:n mukaan:

”Järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella (= kuntien maksuosuudet). Omistajaohjauksessa määrätään maksuosuuksilla kerättävän määrän muutos vuosittain. Muutoksen pohjana käytetään kuluvan vuoden ennustetta (Siun sote).

Vuoden 2018 loppuun saakka kuntien maksuosuudet perustuvat rahoitusmalliin, jossa käytön mukainen osa on 95 % ja asukasluvun mukainen osa on 5 %. Kunnan talousarviovuoden käytön mukainen osa perustuu kuluvan vuoden ennusteen (Siun sote) ja kahden (2) edellisen vuoden tilinpäätöksiin, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %. Kunnan talousarviovuoden maksuosuus on lopullinen. Asukasluvun mukaisen osan määrittämisessä käytetään viimeksi päättyneen vuoden virallista 31.12. asukaslukua.”

Toimeksiantopyynnössä kerrotun mukaan vuoden 2018 kuntakohtaisia sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuosuuksia valmisteltaessa ei kuntakohtaisia ennusteita vuoden 2017 toteutumista ollut käytävissä, joten kuntakohtaisia maksuosuuksia määrättäessä perusteena rahoitusmallissa on käytetty perussopimuksen 24 §:stä poiketen vuoden 2017 maksuosuuden perusteena vuosien 2014-2016 toteutuksia sekä asukasluvun mukaista osuutta.

Koska vuoden 2018 kuntakohtaisia sosiaali- ja terveystalouden palvelujen maksuosuuksia määritettäessä ei ole käytetty kuntayhtymän perussopimuksen 24 §:ssä esitettyä rahoitusmallia kuluvan vuoden (Siun soten laatima kuntakohtainen ennuste vuodelle 2017, 50 % painoarvo) ennusteen osalta, niin maksosuudet vuodelle 2018 eivät ole määräytyneet perussopimuksen mukaisesti. Siun soten laatimaa kuntakohtaista ennustetta ei ole pystytty laatimaan perussopimuksen edellyttämällä tavalla, koska kuntakohtaisia vuoden 2017 tietoja ei ole ollut tuolloin käytettävissä. Näin ollen vuoden 2018 maksuosuuksia ei ole määritetty perussopimuksen edellyttämällä tavalla. Käytönmukaisella osalla on olennainen merkitys kuntakohtaisia maksuosuuksia määritettäessä, joten on tärkeää että määrittelyssä käytetään oikeita perussopimuksen mukaisia tietoja.

Käsityksemme mukaan vuoden 2018 kuntakohtaisia maksuosuuksia tulee tarkistaa, jotta ne määräytyvät perussopimuksen mukaisesti.

2.

Perussopimuksen 21 §:n mukaan: *”kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa yhtymähallitus neuvottelee kuntien kanssa kuntayhtymän taloudesta ja investointitarpeista. Neuvottelumenettelystä määrätään yhtymävaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.”*

Kuntayhtymän hallintosäännön 5. luvun 1 §:n mukaan:

”yhtymähallitus neuvottelee kuntien kanssa kuntayhtymän taloudesta ja investointitarpeesta. Neuvottelut talousarviota varten kuntien kanssa käydään syksyisin syys-lokakuussa.

Tilinpäätöksen ja toiminnan tarkastamisen jälkeen järjestetään kuntafoorumi, joka on jäsenkuntien ja kuntayhtymän välinen vuotuinen seurantatapaaminen. Foorumissa käydään läpi viimeksi päättyneen tilivuoden toiminnan ja talouden kehitys ja näihin liittyvien tavoitteiden toteutuminen. Kuntafoorumissa käydään läpi tiedossa olevat tulevan taloussuunnittelukauden toimintaan ja talouteen vaikuttavat tekijät. Kuntafoorumissa pohjustetaan talousarvion laadintaan liittyviä omistajaohjausneuvotteluja.

Hallintosäännön 6. luvun 1 §:n mukaan (Talousarvio ja taloussuunnitelma):

”Kuntayhtymän hallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehykset ja laadintaohjeet kuultuaan sitä ennen kuntayhtymän jäsenkuntia.

Kuntayhtymän valtuusto hyväksyy talousarviossa kuntayhtymälle ja kuntayhtymäkonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet.”

Käsityksemme mukaan Siun sote päättää maksuosuuksista, niiden tarkastamisesta ja niihin liittyvistä perusteista. Päätöksen teossa tulee noudattaa kuntalakia, perussopimusta ja hallintosääntöä. Käytännössä vuoden 2018 maksuosuuksien tarkistamisen tulisi lähteä kuntayhtymän päästä, kun kuntayhtymä saa vuoden 2017 lopulliset kuntakohtaiset tiedot, joiden perusteella se voi määrittellä maksosuudet perussopimuksen 24 §:n edellyttämällä tavalla. Kuntien yhteisen omistajaohjauksen

kautta omistajien tahdon pitäisi mennä kuntayhtymän tietoon. Käsitksemme mukaan maksuosuuksien tarkistaminen on mahdollista sen jälkeen, kun kuntakohtaisten toteumatietojen oikeellisuudesta on saatu erillinen selvitys kuntayhtymän tilintarkastajalta.

Yllä esitetyt kommentit eivät muodosta tilintarkastusstandardien mukaista tilintarkastusta eivätkä yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaista yleisluontoista tarkastusta, emme ilmaise edellä mainittujen standardien mukaista varmuutta.

Jos olisimme suorittaneet Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän/ Siun soten kuntakohtaisiin maksuosuuksiin liittyen lisätoimenpiteitä taikka tilintarkastusstandardien mukaisen tilintarkastuksen tai yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaisen yleisluonteisen tarkastuksen, tietoomme olisi saattanut tulla muita seikkoja, joista olisimme raportoineet teille.

Kuopiossa 11. päivänä tammikuuta 2019

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy

JHTT –yhteisö

Timo Nuutinen

HT- ja JHT-tilintarkastaja